

Sygn. akt III Ca 95/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Balion – Hajduk

Protokolant Beata Michalak

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2022 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa T. S.

przeciwko W. A. Hungary Z.. w B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 25 października 2021 r., sygn. akt I C 1142/21

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) oddala powództwo,

b) nie obciąża powoda kosztami procesu;

2. nie obciąża powoda kosztami postępowania odwoławczego.

SSO Magdalena Balion – Hajduk

Sygn. akt III Ca 95/22

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 października 2021r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach zasądził od pozwanej W. A. Hungary Z. w B. Oddział w Polsce z siedzibą w P. na rzecz powoda T. S. 250 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 stycznia 2021 r. oraz 387zł kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód T. S. zawarł z pozwaną W. A. Hungary L. Z.. z siedzibą w B. Oddział w Polsce umowę przewozu lotniczego na trasie P. – L. 8 sierpnia 2020r. Lot nr 1901 był opóźniony o 6 godzin, ponieważ w samolot, który miał obsłużyć ten lot podczas lotu bezpośrednio poprzedzającego uderzył ptak.

O godzinie 12: 23 (...) Załoga zgłosiła zdarzenie przewoźnikowi, o godzinie 13:42 mechanik wyruszył z W.. O godzinie 18: 54 mechanik przeprowadził kontrolę samolotu stwierdził braku uszkodzeń. Samolot został dopuszczony do dalszych lotów i wyleciał z P. o godzinie 20:25. Pełnomocnik powoda wzywał pozwanego pismem z 7 września 2020 roku do zapłaty 250 EUR z tytułu odszkodowania za opóźniony lot w terminie 30 dni.

Sąd Rejonowy jako podstawę prawną powołał przepisy art. 5, 6, 7 Rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Sąd Rejonowy wskazał, iż zgodnie z art. 205c ustawy Prawo lotnicze powód złożył w formie pisemnej reklamację, na którą pozwany nie odpowiedział w terminie. Zgodnie z art. 205c ustawy Prawo lotnicze jeżeli przewoźnik lotniczy nie udzielił odpowiedzi na reklamację w terminie uważa się, że uznał reklamację. Sąd Rejonowy uznał jednak, iż domniemanie prawne, że podmiot rozpatrzył reklamację zgodnie z wolą wnoszącego ją klienta ma charakter wzruszalny - uchwała SN z 13 czerwca 2018 roku III CZP 113/17, co oznacza, że w razie braku odpowiedzi na reklamację i wniesienia pozwu, to przewoźnik będzie zobowiązany do udowodnienia, że sformułowane w reklamacji zastrzeżenia są niezasadne. W związku z tym na przewoźniku spoczywa nie tylko ciężar wykazania, że wystąpiła przesłanka zwalniająca z obowiązku wypłaty odszkodowania, ale także wykazania braku wystąpienia każdej innej okoliczności wskazanej w reklamacji. Przewoźnik winien wykazać, że podjął dostosowane do sytuacji środki przy użyciu wszystkich zasobów ludzkich i materiałowych oraz środków finansowych, jakimi dysponował w celu uniknięcia odwołania lub znacznego opóźnienia danego lotu. Zderzenie samolotu z ptakiem stanowi okoliczność egzoneracyjną w każdym wypadku, gdy zdarzenie to ma bezpośredni wpływ na możliwość wykonania lotu, którego dotyczy postępowanie. Bezpośredniej przyczyny należy upatrywać nie samym zderzeniu samolotu z ptakiem, ale w jego konsekwencjach, czyli konieczności przeprowadzenia przeglądu takiego samolotu po zderzeniu oraz ewentualnej jego naprawy. Sąd Rejonowy wskazał, iż zgadza się co do zasady z poglądem, że nie można oczekiwać, że przewoźnik będzie posiadał na każdym lotnisku własnych mechaników i sytuacją naturalną jest, że przewoźnik ma zawartą umowę z daną firmą, która świadczy na jej rzecz usługi w zakresie naprawy i przeglądu samolotów, aby zmniejszyć koszty w tym zakresie, jednakże w pierwszej kolejności przewoźnik powinien podjąć działania mające na celu zmniejszenie opóźnienia lotu, to jest skorzystać z firmy zewnętrznej świadczącej takie usługi, mieszczącej się na lotnisku w P. lub w jego okolicach. Takich okoliczności nie wykazano, a podróż mechanika z W. do P. zajęła 6 godzin, zaś po przeglądzie okazało się, że samolot nie został uszkodzony. W ocenie Sądu Rejonowemu działania przewoźnika były nieracjonalne.

Pozwana w apelacji zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego to jest art. 5 ust. 3 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów

przez błędną wykładnię, a w konsekwencji przyjęcie, że podjęcie wszelkich racjonalnych środków przez przewoźnika lotniczego ma na celu zapobieżenie wystąpienia określonego zdarzenia w postaci opóźnienia odwołania lotu, podczas gdy podjęcie przez przewoźnika wszelkich racjonalnych środków ma na celu zapobieżenie wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności oraz przez przyjęcie, że przewoźnik nie podjął racjonalnych środków w rozumieniu przepisów rozporządzenia, a przyczyną opóźnienia spornego lotu było skorzystanie przez pozwanego z usług mechanika z innego miasta, podczas gdy pozwany podjął wszelkie działania mające na celu zminimalizowanie opóźnienia spornego lotu odpowiadające możliwościom technicznym i ekonomicznym jego przedsiębiorstwa, w ramach, których nie można wymagać od pozwanego jako przewoźnika lotniczego dysponowania odpowiednio wyszkolonymi do przeprowadzenia określonych napraw mechanicznych na każdym lotnisku i w każdym czasie.

Wniósł o zmianę wyroku przez oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów za obie instancje.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie, zarzuty w niej podniesione są trafne.

Należy podkreślić, że opóźnienie (odwołanie) lotu nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu było spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego, co wynika z wyroku Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu z dnia 19 listopada 2009 roku wydanym w trybie pytania prejudycjalnego w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07).

Okoliczności faktyczne dotyczące zawarcia umowy pomiędzy stronami i odwołania lotu poprzedzającego lot powoda były bezsporne. Odwołanie przedmiotowego lotu nastąpiło z uwagi na zderzenie z ptakiem samolotu podczas lotu poprzedzającego lot powoda.

Decydujące znaczenie dla oceny czy pozwana jest zwolniona z obowiązku wypłaty odszkodowania za odwołany lot na podstawie art. 5 ust. 1 lit. c i art. 7 rozporządzenia nr 261/2004, ma okoliczność czy pozwana wykazała, że odwołanie było spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Pozwana wskazała, że do opóźnienia lotu doszło w związku ze zderzeniem z ptakiem samolotu, który miał obsługiwać sporny lot podczas lotu bezpośrednio go poprzedzającego. Wiązało się to z koniecznością dokonania przeglądu samolotu, oceną czy samolot jest zdolny do dalszej podróży, sprawdzenia czy konieczne są jakieś naprawy. Pomiędzy zderzeniem samolotu z ptakiem i koniecznością sprawdzenia stanu technicznego samolotu istnieje adekwatny związek przyczynowy. Sąd odwoławczy nie zgadza się z oceną Sądu I instancji. Pozwana podjęła racjonalne środki, wzywając na lotnisko w P. mechanika, który dokonał sprawdzenia stanu technicznego samolotu. Nie można oczekiwać od przewoźnika, by na każdym lotnisku, zwłaszcza na mniejszym lotnisku, posiadał swoich mechaników i odpowiednie sprzęty do dania przeglądów i napraw samolotów. Nie można wymagać przewoźnika, aby wyspecjalizowany mechanik był na każdym lotnisku. Organizacja przedsiębiorstwa musi być racjonalna, uzasadniona ekonomicznie, w przeciwnym wypadku istnienie przedsiębiorstwa organizującego tanie linie lotnicze byłaby pozbawiona sensu. Nie można zgodzić się również z Sądem Rejonowym z tym, że przewoźnik powinien skorzystać z usług zewnętrznej firmy w danej miejscowości, albo sprawdzić stan samolotu korzystając z pomocy załogi, jak wskazuje powód. Kompetencje załogi są inne niż kontrola techniczna i naprawa samolotów. Natomiast kontrola sprawności technicznej samolotu jest zadaniem niezwykle odpowiedzialnym, bo od tego zależy bezpieczeństwo pasażerów, dlatego racjonalnym jest skorzystanie ze sprawdzonych mechaników obsługujących danego przedsiębiorcę. Z akt sprawy nie wynika ponadto, że w P. są tacy mechanicy, którzy mają kompetencje w zakresie naprawy i przeglądu samolotu i odpowiedni do tego sprzęt. Mimo że ciężar dowodowy okoliczności zwalniających od odpowiedzialności przewoźnika za opóźniony lot spoczywa na pozwanej, to jednak taką okoliczność wskazującą na to, że wykazane przez przewoźnika środki podjęte w celu uniknięcia opóźnienia lotu nie były racjonalne i przewoźnik mógł skorzystać z innych bardziej optymalnych środków, winna wykazać strona powodowa. Przyjęte przez Sąd Rejonowy stanowisko, że pozwana miała możliwość skorzystania z mechanika w P. i zawarcia umowy z firmą zewnętrzną w P. zajmującą się przeglądami i naprawami samolotów w P., a tego nie zrobiła, jest ustaleniem dowolnym, nie znajdującym potwierdzenia w dowodach znajdujących się w aktach sprawy.

Sąd Okręgowy, mając powyższe na uwadze na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo. Na podstawie art. 102 k.p.c. natomiast orzekł o kosztach postępowania zarówno przed Sądem I instancji, jak i Sądem odwoławczym z uwagi na charakter sprawy, w tym rozbieżności w orzecznictwie co do oceny nadzwyczajnych okoliczności.

SSO Magdalena Balion – Hajduk